

[A. C. Normann.]

kriseforlig ikke pålagde landbruget direkte byrder, men i høj grad tog sigte på at lette dets omkostninger. Bortset fra de mere generelle forhold, som jeg nævner i en anden forbindelse, vil jeg gerne pege på, at vi mener, at man igennem en aktivisering af udenrigstjenesten, for nu at nævne et par eksempler, både kunne gavne landbrugets afsætning og den øvrige eksport. Der har tidligere fra landbrugets side været udtalt ønsker om grundigere markedsanalyser. Et nærmere samarbejde mellem staten og erhvervet på dette område bør nok overvejes af regeringen og partierne. Vi regner med indmalingspligtens fortsættelse. Den har rettet priserne noget for rug og hvede, uden at det, så vidt jeg ved, hidtil har haft nævneværdig indflydelse på brødprisen.

I anledning af det ærede medlem hr. Erik Eriksens bemærkninger om amtskatterne nævner jeg også det radikale venstres forslag, der fremsattes under forhandlingerne om amtskatterne i fjor, om en ajourføring af tilskuddet til nedsættelse af amternes grundskyldpromille efter landbrugets forrentningsprocent, hvad der under de nuværende forhold, så vidt jeg kan se, vil medføre en meget betydelig lettelse i amtskatterne.

Det er forståeligt, at der i landbruget rejser sig røster om en højere hjemmemarkedspris, forståeligt på grund af de stats-tilskud i andre lande, som verdensmarkedsprisen reduceres med, og forståeligt som følge af den for landbruget skæbnesvangre omkostningsstigning, vi har været vidne til. Der kan jo ikke indvendes noget imod, at landbruget får rimelige priser på hjemmemarkedet, men det må vel ses som et rent praktisk spørgsmål, og landbruget må selv tage stilling til, om det er hensigtsmæssigt at forhøje priserne i en tid, hvor det ellers i meget høj grad gælder om at stimulere salget.

Med hensyn til landbrugets krav er der for mig at se en skærende modsætning imellem de 100 pct.s planøkonomiske krav, som venstremanden Pinstrup for tiden rejser rundt og lægger sit gode navn til, om produktionsbegrænsning, monopolsalg, markedsregulering og statsstøtte til landbruget, og så den tale, hans partifæller, venstres ledere, fører frem om, at de nok

skal vide at være vogtere af den liberalisme, som vi andre er ved at svigte. Jeg tror, det ville rense luften, om venstre i disse for landbrugliberalismen så kritiske dage ville sige sin mening om de krav, der nu sidst kom frem ved De jyske Landboforeningers møde i Århus for vel en halv snes dage siden.

I det radikale venstre, hvor den politiske ideologi, derunder den liberalistiske, nok holdes højt, men aldrig får lov til at kvæle hensynet til samfundet eller blot hensynet til et betydende erhverv, er stillingen den, at vi nærer modvilje mod disse statsindgreb, imod statstilskud og markedsreguleringer, men vi har en god øvelse i at administrere et ansvar, og vi rider ikke principperne hårdere, end at vi under ekstraordinære forhold er villige til at overveje ekstraordinære foranstaltninger, selv om vi ikke tror på nytten af ethvert af de krav, hr. Pinstrup proklamerer. Vi er rede til en fordomsfri overvejelse af støtteforanstaltninger.

Men her er det, vi må spørge, om venstre har den samme indstilling over for landbruget, eller om partiet ikke vil vige fra sin liberale linje, den, det så hårdt har forfægtet over for andre erhverv, og den, partiet anklager os andre for at svigte for, som det hedder, at tækkes vore socialistiske partnere. Spørgsmålet om landbrugets forhold er vel desværre nu blevet så preserende, at venstre ikke kan opretholde sin tavshed og sin passivitet. Hvad er da venstres stilling til landboforeningernes krav? Hidtil har jeg kun hørt en enkelt, eller i hvert fald meget få, venstrerøster. En af dem var dagbladet Vestkysten. Bladet skriver den 7. oktober, at det egentlig gjorde bladet ondt, at det måtte tilstå, at når Demokraten i Århus om Hans Pinstrups tale fastslår, at han, d. v. s. Hans Pinstrup, nu har krænget den sidste rest af liberalistisk tankegang af sig og helt og fuldt er gået ind for planøkonomi, så er denne vurdering desværre rigtig, og Vestkysten tilføjer, at Pinstrup har vist dansk landbrug vejen til ufrihed. Deler venstres formand denne sit blads bedømmelse, eller mener han, at landboforeningernes krav er berettigede? Eller vil det ærede medlem på samme måde som ved den tidligere kriselovgivning lade de interesser, han mener er erhvervenes, her altså landbrugererhvervets, i stikken